

Britanijos LIETUVIS

31(53)

1948. Liepos. 29.

II Metal

SOVIETAI NESUTINKA ATŠAUKTI BERLYNO BLOKADOS

Nežiūrint žymiai pagyvejusių diplomatinės veiklos d idžiųjų valstybių sąstingimo, tarp-tatinis įtempimas yra kiek atslūgęs. Prezidentas Trumanas pareiškė, kad esą puikūs šansai susitarimui, ką patvirtino ir gen. Clay, kuris neseniai lankėsi Vašingtone ir turėjo pasitarimus su prezidentu ir karinių jėgų vadais. Tuo pačiu metu D. Britanijos parlamente Bevinas padarė svarbų pareiškimą ta prasme, kad D. Britanija sutiktų derėtis su Rusija dėl Berlyno ir kitų reikalų t. y. ir dėl visos Vokietijos, kada bus nuimta Berlyno blokada. Tai yra nuolaida rusams, nes anksčiau savo notoje Molotovui, Bevinas aiškiai pasakė, kad derybos gali būti tik dėl Berlyno, o ne dėl visos Vokietijos. G. maršalas Sokolovskis per vienus pietus prie vodkos, būk tai išsireiškė, kad jeigu amerikiečiai nereikalauja vizų iš asmenų, einančių iš rusų į amerikiečių zoną, tada sovietai atidarytų susisiekimą su Berlynu. Tas pareiškimas vėliau buvo paneigtas.

Kiek reikšmės tie pareiški-mai turės negalime dabar pasakyti. Iš viso yra neįmanoma spėti apie ateitį šioje beprotiškoje atmosferoje. Galime tik paklausti, ar tas įtempimo atslūgimas yra kelias į santy-tį pasirodusiems lydyti Berly-nan maistą gabenančius lėktuvus, tada galima pigiai suprasti pa-dėties rimtumą. Šio paskutinio žygio buvo imtasi po to, kai rusai pranešė, kad jų kariniai lėktuvai darys pratimus oro

kių pagerinimą, ar tai tik tyla prieš audrą.

Emiantis patyrimu būtų la-bai naivu pranašauti apie san-tykių pagerėjimą tarp Sovietų Rusijos ir Vakarų. Juo labiau, kad imant dėmesį vykstančius pasitarimus New-Yorke, Londone ir Berlyne, peršasi antroji al-ternatyva. New-Yorke, viešint generolui Clay, įvyko nepapras-tas štabų višininkų slapta pasėdis, Marshallis būk tai esą nusistatęs prieš derybas su rusais, dėl visos Vokietijos, kol nėra perspektyvų su-sitarimui pasiekti. Pereitą sa-vaigtą Berlyne buvo susirinkę Amerikos ambasadoriai Lon-done ir Maskvoje, kartų su JAV ekspertu Rusijos reikalais Bohlen, kuris specialiai čia atskrido iš Amerikos. Abu amba-sadoriai vėliau atskrido į Lon-doną, kur turėjo pasitarimus su Britų vyriausybe. Tie pasi-tarimai yra surišti su Berlyno klausimu. Nauja nota Sovietų Rusijai jau esanti paruošta ir ji tik buvusi sulaukiyta lau-kiant naujos Prancūzijos vyriausybės sudarymo.

Kartu su diplomatine veikla eina ir kariški pasirošimai. Britai ir amerikiečiai plečia aerodromus Vokietijoje, kad bū-tų galima patalpinti kuo daugiau bombonešių ir naikintuvų, kurie turi būti pasiruošę, jei derybos su rusais dėl Berlyno blokados savo atsakyme Kremlius sako, kad jis sutiktų eiti į konfe-renciją ir tartis dėl visos Vokietijos, bet ne dėl vieno Berlyno, ir kad jie neprimia jokių sąlygų prieš konferencijos pradėjimą, t. y. nesutinka

nutrūktų.

Raudonoji Armija tuo tarpu pradėjo tarp Baltijos ir Tue-tingijos manevrus, kuriuose dalyvauja 35 divizijos, viso apie 330 000 karių. Manevruose varto-jami sunkiausi Juozapo Stalino markės III tankai, 62 tonų, bom-bonešiai ir Yak naikintuvai, ku-rie dažnai manevruoja ir britų ir amerikiečių oro karodoriuo-se. Atskiros armijos daugiau nepriklausomai viena nuo kitos su tikslu pasirošti atominiam karui, kada armijos gali būti izoliuotos.

Raudonosios Armijos Vokie-tijoje moralė es. nti neperge-riausia. Nusivylimas dėl blogų gyvenimo sąlygų Rusijoje nei-glamai veikia karius. Sovietų karininkai abejoja, ar Raudono-ji Armija pajėgsianti užimti ir išlaikyti Europą tuo atveju jei Maskva ir kiti didmėsčiai būtų atominis bombų sunaikinti.

Sovietai nori maitinti Berlyną. Savo grąsinimą pasiimti viso Berlyno gyventojų maitinimą sa-vo atsakomybėn sovietai jau pradėjo vykdyti. Jie paskelbė atsiųsiai į Berlyną 10.000 tonų grūdų, o taip pat vedą derybas su Lenkija ir Čekoslovakija dėl pieno ir bulvių pristatymo. Tuos produktus galėsia pirkti ir Berlyno vakarų zonų gyven-tojai su sovietų zonų markėmis. Tai yra grynai politinis žygis, ir britai jį pavadino propagan-diniu.

Sovietai aiškiai nori suda-ryti išpūdį, kad kiek jie vizi-ją atsakingi už Berlyną, kuris jų nuomone, priklausys sovietų zonai.

IŠTIESKIMĖ PAGALBOS RANKĄ

SAVAJAI SPAUDAI

Ryšyje su valiutos reforma Vokietijoje, ten esančioji mū-sų periodinė spauda yra atsi-dūrusi itin blogoje padėtyje. Kiekvienam lietuviui, kur jis bebūtų, savaime aišku, kad sve-timiesiems mūsų spaudos išlai-kymo klausimas negali rūpėti ir, aišku, norūpi. Tuo susirūpi-n-ti turime mes, lietuviai, nes spauda yra geriausias rodyklis mūsų ga-jumo, mūsų stiprintojas, užtarėjas ir mūsų ginklas ko-voje dėl Lietuvos laisvės.

Plačiau aiškinti savosios spaudos reikšmę, atrodo, nebūtų reikalo. Vien tik prisiminkime netolimos praeties spau-dos idealistus darbininkus - Aušrininkus, Varpininkus ir ki-tus nepailstamus kovotojus, ku-rie nebedami net pavojaus gy-vybei leido ir platino spaus-dintą žodį, turėjusį tiek daug įtakos mūsų tautiniam atgimi-mui. Būkime ir mes verti jų, remkime savo spaudą, stiprinkim-tą ginklą kuris šiomis sąlygo-mis yra tiek vertingas.

V. Paulionis.

LAIKRAŠČIŲ ATSTOVYBĖS ANGLIJOJE

"MŪSŲ KELIAS" atstovybė-
Mr. J. Palšis, Union Mills
Hostel, Pudsey, Nr. Leeds, York.

"MINTIS" užsisakoma pas
Mr. F. Neveravičius, 13, College
St., Leicester.

"ŽIBURIAI" užsisakoma pas
Mr. Justas Pankris, Full Sutton,
Hostel Stff. Stamford Bridge,
Nr. York.

"LIETUVIŲ ŽODIS" užsisakoma
DBL S-gos Centre, 3 Marlborough
Gate Stables, Lancaster Gate,
London, W. 2.

"AIDAI" kultūros žurnalas,
užsisakoma pas- DBLS Centre,
3, Marlborough Gate Stables,
Lancaster Gate, London, W. 2.

"ŽINGSNIAI" kultūros žurnalas,
užsisakoma pas
Mr. A. Dišpetris, B. A. Hostel
Room 94, Inverloch, Fort Wi-
lliam, Invernesshire, Scotland.
arba pas-
Mr. J. Dėdinas, Full Sutton

PROPAGANDOS REIKALU

Skundžiamės, kad neturime tin-
kamos propagandinės literatū-
ros anglų kalba. Dažnas iš mū-
sų, tinkamai nemokėdamas anglų
kalbos, negali reikiamai pasiš-
kinti į statomus klausimus, ku-
rių kas kart vis daugiau atsi-
randa ryšyje su bebrastančiu
konfliktu su rusais. Či propa-
ganda reikia pagyvinti. Tam
tikslui gali pasitarnauti lei-
džiamai Baltų žurnalai ir kita
literatūra. Jei nepajėgtume už-
sisakyti atskirai kiekvienas,
tada reikėtų kiekvienam sky-
riui susidėjus užprenumeruoti
bent po vieną egz. Rekomenduo-
jame šiuos leidinius:

THE BALTIC REVIEW. Rašo lietu-
vių, estų ir latvių autoriai. Ri-
mtas žurnalas apie Pabaltii-
jo valstybes. Leidžiamas Stok-
holme. Ką tik išėjo Nr. 10. Ga-
lima gauti ir ankstesnių nr. At-
skiuro Nr. kainą 3 šil., metams
kainuoja 12 šilingų.

NEWSLETTER FROM BEHIND THE
IRON CURTAIN. Žinios iš ana-
pus "geležinės uždangos" su
atitinkamais komentarais. Dau-
giausia žinių iš Pabaltijos
valstybių. Išleina kas savaitę.
Kaina vieno Nr. - 1 šil., metams
kainuoja 50 šilingų.

BALTIC ECLIPSE. 307 puslapių
knyga, parašyta prof. Ants Ores.
Autoriaus per gyvenimą rusų
ir vokiečių okupacijoje. Kai-
na 15 šilingų.

Leidinius galima užsisaky-
ti Sąjungos Centre, arba tie-
siog, šiuo adresu- Northern
Publication, 2, Berceau Walk,
Watford, Herts.

BALTŲ TARYBA

HELSINKIS. Suomijos Presiden-
tas pavedė naują vyriausybę
sudaryti socialdemokratui, p.
Fagerholm'ui, kuris žinomas
kaip aiškus antikomunistas.

Kaip žinome, prieš tai bu-
vo Min. Pirm. komunistas Pekka-
la, bet po Suomijos Parlamento
rinkimų turėjo atsistatydinti.

3) konferencija tad pakartotini
skelbia be kompromisinių visos lie-
tuvų tautos pasiryžimą tęsti ko-

DIDŽ. BRITANIJOS LIETUVIŲ SAVITRAŠTIS
LEIDŽIA D.B. LIETUVIŲ SĄJUNGA* REDAKC-
JA REDAKCINĖ KOLĖGIJA* VYR. REDAK-
TORIUS A.J. KAULĖNAS* REDAKCIJOS AD-
RESAS: 3 MARLBOROUGH GATE STABLES,
LANCASTER GATE, LONDON, W. 2* TELEF.
AMBASADOR 6195* PRENUMERATA: 3 MĖN-
4 ŠIL.* 6 MĖN-7 ŠIL.* 12 MĖN- 12 ŠILINGŲ*
SKELBIMAI- PAJIEŠKOJIMAI- EILUTĖ 6 PENAJ*
ATS. N. KAINA 6 p.

MALAJAI ir PALESTINA

Sukilimas Malajų pusiausulyje pasidarė tiek pavojingas, kad atsakingi pareigūnai rado reikalo uždaryti komunistų partiją ir dvi kitas satelitines partijas Malajuje.

Apie 100 asmenų yra sąimta. Kaip pranešama, komunistai turėjo tikslą paimti valdžią į savo rankas. Vyriausybė ėmėsi grįžtų priemonių.

Kolonijų Ministeris Britų Parlamente pareiškė, kad yra siun-
čiami pastiprinimai ir kad vyriausybė griežtai elgsis su
sukilėliais, kol tvarka bus pilnai atstatyta krašte.

Palestinoje, atrodo, viskas nurimo ir paliaubos vyksta su
pasisekimu. Grafo Bernadotte pirmieji uždaviniai, kaip prane-
ša spauda, yra Jeruzalės miesto demilitarizacija, arabų pabė-
gėlių sugrąžinimas į savo gyvenamas vietas, kurios šiuo me-
tu yra žydų ginkluotųjų pajėgų užimtos, ir žydų imigracijos
į Palestiną klausimas.

Visais tais reikalais jis veda derybas su arabais ir žy-
dais.

WALLACE TREČIUOJU KANDIDATU Į JAV PREZIDENTUS

Wallace remėjai, kurie pasikrikštijo Progresyvine Partija,
vienbalsiai išrinko Wallace kandidatą į JAV prezidentus. Pas-
kelbtoje Wallace politinėje programoje randame, - susitari-
mas su Rusija ir užleidimas Berlyno sovietams, atsisakymas
nuo Marshallio plano, įvedimas planingos ekonomijos ir pra-
monės suvalstybinimas.

Suvažiavimo metu, pasakytose kalbose buvo išreikšta meilė
Sovietų Rusijai ir pasmerkta Jungtinių Amerikos Valstybių
vedama politika.

Šiais laikais demokratiname pasaulyje pasitaiko visokių
kuriojų!...

PRANCŪZIJOS VYRIAUSYBĖS KRIZĖ NUGALĖTA.

Vyriausybės krizė iššaukė karinio biudžeto svarstymas Par-
lamente. Socialistai norėjo karinį biudžetą sumažinti, su kuo
nesutiko MRP (katalikai). Per balsavimą socialistai susiblo-
kavo su komunistais ir pareiškė vyriausybei nepasitikišimą.

Shumano vyriausybė tuojuo atsistatydino.
Prancūzijos Prezidentas pavedė naują vyriausybę sudaryti
radikalui Marie, kuriam Parlamentas jau davė pasitikišimą.

Naujos vyriausybės sudarymas buvo labai sunkus, nes įvai-
rios partijos smarkiai varžėsi dėl vietų vyriausybėje.
Vyriausybė yra koalicinė.
Krizė buvo iššaukta labai nepalankiu metu, kaip tik tada,
kai užsienių reikalų ministeris Bidault dalyvavo tarptautinė-
se konferencijose ir kada reikėjo vyriausybės autoriteto nu-
tarimams priimti.

Picture Post, July 24, 1948

SERIO-COMIC WAR MAP FOR THE YEAR 1877.

BY F. W. ROSE

Taip Europą vaizdavoši daili-
ninkas prieš 70 metų...
Argi nepanašu į dabartinę
padėtį.

Is VLIKo susauktos tremtinių atstovų konferencijos Fellbache rezoliucija

PADETIES ĮVERTINIMAS

KONFERENCIJA.

Iškilusios Vykdomosios Tarybos pirmininko
pranešimo apie atliktus darbus
ir, pastangas Lietuvos valstybės
suvereniteto teisių vykdymui atsta-
tyti ir susipažinusi su tarptautine
padėtimi.

1) su pasitenkinimu konstatuo-
ja, kad visų Lietuvos laisvinimo
veiksnių suderintose pastangos ir
palankiai besiklostanti tarptautinė
padėtis žymiai priartinė visų
mūsų siekiamą tikslą - Lietu-
vos išvadavimą;

2) su dideliu tačiau susijaudini-
mu ir skausmu konferencijos da-
lyviai konstatuoja, kad pačios lie-
tuvų tautos naikinimas jos gim-
toje žemėje nėra ilovesis, o dar
sustiprėjęs;

3) konferencija tad pakartotini
skelbia be kompromisinių visos lie-
tuvų tautos pasiryžimą tęsti ko-

va, kol bus pašalinta iš Lietuvos
okupacija ir sudarytos sąlygos
eikti Lietuvos konstituciniams
reikalavimams;

4) pritaria Lietuvos laisvinimo
veiksnių sudarytiems žygiams ir
pastangoms sudaryti ekziliu Lie-
tuvos vyriausybę, kuri reikiamu
metu prisistatytų kitų valstybių
vyriausybėms ir pradėtų viešai
veikti;

5) prašo Lietuvos laisvinimo
institucijas siekti, kad dar tre-
ties sąlygos būtų sudarytos rei-
kiamos prielaidos įgyvendinti lie-
tuvų tautos teritorinėms aspira-
cijoms rytuose ir vakaruose.

PASAULIO LIETUVIŲ BEN- DRUOMENĖ

KONFERENCIJA, turėdama
galvoje, kad lietuviai tautai yra
svarbu ne tikai laisvę atgauti,
bet ir išlaikyti tautos gyvybę, pra-

šo Vykdomąją Tarybą daryti vi-
ša, kad po pasaulį pasklidusieji
ir svetur išsklaidę lietuviai
būtų kiek galima, greičiau ap-
jungti į vieną tautinę bendruo-
menę, kuri padėtų jiems išlaikyti
savo gimtąją kalbą, garbingų lie-
tuvų garbę, tautiškumą ir neiš-
bėstantią meilę savam kraštui, į
kurį jie galėtų tinkamu laiku par-
grįžti.

PADEKA VLIKUI IR VYKDO- MAJAI TARYBAI

KONFERENCIJA, susipažinusi
su VLIKo ir Vykdomosios Tary-
bos darbu, siekiančiu Lietuvos
laisvinimo, reiskia savo padėką
ir pasitenkinimą atliktu darbu ir
prašo su tokiu pat ryžtumu ir dar
didesne energija siekti Lietuvos
laisvės, o tai kovai skatinti ir
teikti visas mūsų tautos jėgas.

LIETUVOS PASIUNTINIAIS

KONFERENCIJA didžiai ver-
tindama Lietuvos pasiuntinių di-
dėlį darbą, skiriamą Lietuvos iš-
laisvinimui, dėkoja už jų trūša
ir pastangas ir prašo, kad jie su
toku pat ryžtu ir budrumu sekti
ir gintų Lietuvos blytį ir, glau-
džiai bendradamiai su kitais Lie-
tuvos laisvinimo veikėjais, pa-
dėtų mūsų tėvynei vėliau išsiva-
duoti iš okupacijos.

AMERIKOS LIETUVIAMS

Džiaugdamasi Amerikos lietu-
vių veikliu ir našiu darbu Lietu-
vių išlaisvinti ir tremtiniais var-
ge padėti, KONFERENCIJA reiškia
užjūrių broliams nuodirdą pa-
dėką, ir kartu nuodirdai linki
sėkmes gražioms pastangoms su-
sietikti apie vieną centrą, kuris
visus Amerikos lietuvių jungtų
bendrui, suderintai kovai dėl Lie-
tuvos laisvės.

8 METAI, KAI LIETUVA TERIOJAMA OKUPANTŲ IR LIEJASI BROLIŲ KRAUJAS!

FAKTAI ir IDEJOS

AR BUS KARAS. Rašo žinomas anglų žurnalistas B.H. Liddell Hart. (vert. iš P. Post)

Visuotinė pažūra, atrodo, yra ta net ir dabar, kad karas neišvengiamas, ar net neišvengiamas, ateinančių 20 metų bėgyje. Man atrodo, kad ši pažūra mažina artimuosius pavojus, bet yra per pesimistinė, kas dėl tolimesnės ateities pavojų. Aš laikyčiau greitesnio karo pavojų turint lygiai tiek šansų, ar net ir daugiau, bet kartu skaitau, kad pavojus turi daugiau galimybių sumažėti, nei padidėti, jei mes pergyvenime ateinančius metus ar pora metų.

Abipus "geležinės uždangos" yra plačiai paplitusi nuomonė, kad puolamasis karas esąs planuojamas abiejų partnerių. Tą pažūrą galime atmeti kaip vien "beidylę". Juk jei sovietų vadai tikrai būtų norėję užimti Europą, jie tai būtų galėję padaryti lengvai, bet kuriuo laiku pereitę dviejų metų būvyje. Juk vargiai kas juos galėtų sustabdyti, nes didžioji dalis Amerikos žemyno ir oro pajėgų išvyko iš Europos ir buvo demobilizuotos. Ir jei rusai nemėgino tai daryti, tai tik todėl, kad jie nėra pasiruošę karui. O kas link jų garstų šauksmų, kad Amerika planuoja juos užpulti, turėtų būti aišku, jog ir Amerikai patogiausias laikas būtų buvęs tą atlikti, jei būtų toks noras, tuoj po Vokietijos ir Japonijos kapituliacijos, kada dar ir Amerikos visa pramonė tebedirbo pilnai įjungta karo reikalui ir visos ginkluotos pajėgos tebebuvo parengtyje. Amerika pasirinko demobilizaciją, - tai rodo, kad ji nebuvo linkusi klausyti pašalininių balsų, kurie skatino išnaudoti šią progą, - sumušti rusus, dar prieš jiems atsisąnaujančiam nuo didelių karo žadusių.

Bet jei mes galime atmesiti sąmoningą norą sukelti karą, tai vistik nepašaliname nesąmoningo regimosi galimam karo pavojui.

Savaime suprantama, kad dabartinis įtampa ir didelis trynimasis gali tęstis ilgą laiką, nesukeldamas sprogimo, juk taip yra buvę ir praityje ir dėl to karai nekildavo. Bet, yra galimybė, kad konfliktas gali išsiplesti iki ginkluoto susirėmimo, o toji aplinkybė yra, - jei Rusija iškviči savo nosį taip toli, kur Amerika justų reikalą pasipriešinti, o Rusijai nebebutų kelio trauktis nepažeidžiant savo ambicijos. Reikia pripažinti, kad tokia galimybė šiuo metu yra. Atsimintina rusų vis kartojamą įveikimo politiką ir amerikiečių kas kart piktesnes reakcijas. Amerikiečių šauksmas, kad vyriausybė turi būti griežta su Rusija ir šioji

akcija remiama azartinio užtikrinimo, kad santykiuose su Rusija tik griežtumas privers rusus nusileisti. Bet reikia atsiminti, kad rusai turi rytiškus savybių ir kad "honoras" reikiama jiems daugiau, nei vakariečiams.

Karas gali kilti tiesioginiu keliu - Rusijai peržengus "uždangos" sieną, ar netiesioginiu, - per vieną iš Rusijos satelitų. Antroji galimybė gali būti pavojingesnė, nes satelitinės galios žingsnius, kad ir pavienios iš Balkanų valstybių, būtų sunkiau apskaičiuoti ir kontroliuoti, kaip pačios Rusijos. Prasidėtų "parėmimas" savo sąjungininkų, kuris išsivystytų į visuotiną karą.

Trynimosis taškų yra daug, jie išsidėstę nuo Ramiojo vandenyno iki Adrijos ir Saiaurės jūros. Žymesnieji jų yra, kur galėtų iškviči sprogimas, pradedant Koreja, Persija, Graikija, Triestu, Austrija, Vokietija ir Skandinavija. Nepatogus priminimas mums yra šandien Berlynas, taip toli išbrovęs už "uždangos". Ir sunku suprasti, kaip mūsų valstybės vyrai iš viso sutiko su zonų padalinimu, tokiu koks jis dabar yra, nes juk Britų ir Amerikos bei Francūzijos kontroline s Komisijos sekcijos padarytos įkaičių padėtyje. Tai buvo lygiai tiek absurdiška, kaip ir 1939m. duoti garantiją izuoliuotai Lenkijai, sustiprinant provokacijos ir pagundos pavojus.

Kitas veiksnys, kuris linksta didinti pavojų, yra aki režiantis balanso trukumas tarp karo pajėgų dvejose uždangos pusėse. Anglų-amerikiečių-prancūzų okupacinės armijos yra tik simbolinio didžio, tuo laiku kai Rusijos ginkluotosios pajėgos yra pilna to žodžio prasme armijos, nes jos sudaro didelis skaičius divizių, kurios trumpu laiku gali būti parengtos prasiveržimui pro "popierinę uždangą", kuri saugo vakarus. Kol yra tokia disproporcija, gali būti rimtas pavojus, kad koks nors vietinis rusų vadas gali būti sugundytas peržengti liniją, jausdamas, kad jo negalės sustabdyti. O įvykus tokiu, kad ir mažam išiveržimui, kita pusė gali tuojau panaudoti atominę bombą, kaip vienintelę svarbą šio lošimo korta.

Pasverius visus šiuos pavojus matome, kad karo pavojus dabartinėje dramatinėje padėtyje yra rimtas, nors niekas jo nenori. Bet įtempimas, kuris jau yra taip intensyvus, turi atlygti, jei nesprogsta. Pačioje dalykų prigimtyje ir lygiai žmogaus prigimtyje taip jau yra, kad negalima ilgai išlaikyti įtempimo, arba jie turi nuslūgti, arba išvyksta sprogimas. Tuo būdu kiekvienas atidėjimas sprendimo gali padėti

sušvelninti, su sąlyga, jei neatidedama nuraminimo (appeasement) politika.

Karo pavojus su Rusija išbuvo mūsų horizonte jau koks šimtas metų. Mums kartu su Rusija nugalėjus Napoleoną, tas pavojus visad lydėjo mus.

Verta prisiminti, kaip dažnai buvo aštrūs įtempimas, kaip jis atlyždavo ir kaip pavojus, pagaliau, išnykdavo. Kai tik istorikai galėdavo iširti dokumentus, pasirodydavo, kad Rusija niekad nebūdavo tiek pasinešusi agresyviai karui, kiek mes savo baimėje išivaizduodavome. Vieną kartą laike to šimtmečio įtempimas buvo privedęs prie karo, bet jis buvo lokalizuotas Juodojoje jūroje. Galime semtis vilties iš praities patyrimų, net ir daleidami galimybes išsuktas pasikeitusių sąlygų. Pagrindiniai karo pavojai kyla ne iš sąmoningų intencijų, bet iš užsirusinio ir ilgesnio išsipykimo.

JEI KARAS KILTŲ, AR

ATOMINĖ BOMBA BŪTŲ LEMIAMA IR

AR IŠGELBĖTŲ MUS.

Ji gali užtikrinti Amerikai galutiną pergalę, bet vargu ar išgelbėtų Europą nuo sunaikinimo, Angliją nuo išsisėmimo, nes ji negalėtų apsaugoti Vakarų nuo Rusijos armijų antplūdžio. Atomine bomba yra abejotinos vertės nuo invazijos ar antplūdžio, kokio ji gali tikėtis karui kilus. Atomine bomba nėra taktinis ginklas, padarytas atmušimui puolantių armijų. Tada, ar mes galime ja pasiskirti kaip lemiamą atsimokėjimo priemonę. Tai toli gražu nėra tikra. Rusija sudaro daug retesni ir kur kas mažiau jautrų taikinį, nei bet kuri Vakarų valstybė. Rusija jau yra parodžiusi savo galia pernešti tokio masto sunaikinimus, kurie tikrai būtų buvę pražūtingi civilizuotiems kraštams. Be to, kuo greičiau ji pasistumtų į Vakarų, tuo daugiau ji laimėtų apsaugos savo pramonei ir galėtų imti iš užimtų Vakarų valstybių masės įkaičių, kaip grąsinimą prieš pavartojimą atomines bombas griauti jos pačios miestus.

Yra visai galimas dalykas, kad Rusijos armijos greit pasiektų Kanadą. Kai kurie Amerikos autoritetai pareiškia, kad rusai galėtų ten atvykti per 48 val. Šita nuomonė neima dėmesin realių įvertinimų, - pristatymą provizijų, lygiai ir kitų veiksmų. Bet daug galimybės dalykas, kad jie galėtų užimti Vakarų Europą per porą savaitę, ypač kad toji invazija jiems bus lengvinama penktųjų kolonų.

Rezultate Anglija būtų ištumta į kėblią izoliacijos padėtį, kaip buvo 1940 metais. Ši karta ji, turbūt, tuojau atsidurtų, mažų mažiausia, akivaizdoje greito pakartojimo jos patyrimų 1944 m. - bombardavimo V-bombomis, nes Rusija tų ginklų turi ir juos vystė su dideliu intensyvumu su pagalba rastų vokiškų planų ir panaudodama vokiečius mokslininkus.

Rusijai būtų tuo svarbiau tuoj panaudoti tą spaudimą, atsižvelgiant į tai, kad Amerikos karo ekspertai yra numatę panaudoti šią salą, kaip ant inkaro stovintį lėktuvnešį ar platformą išseities operacijoms. Jie kalba gana linksmai apie naująją šios salos tam tikslui. Atsižvelgiant į mūsų padėtį, reikė tu susirūpinti ir atkreipti dėmesį į išlaikymą Ispanijos šiam uždaviniui.

Bet kuriuo atveju Anglijos likimas liūdnas, o dar liūdnėsi kontinento kraštų. Galutinė pergalė nebūtų išgelbėjimas, nes daug mažiau beliktų kas galime būtų išgelbėti, nei 1944 ir tas vėlyvas išlaisvinimas pasirodė gana blogas. Ir dabar Amerikos ir Anglijos kariniai planai numato sudaryti didelius rezervus apmokytų žmonių, tokios rūšies pavoluotiems veiksmams-invazijai. Abipus Atlanto vis dar neatsisakoma nuo sumanymo pakartoti Normandijos invazijos. O mes turime suprasti, kad invazija yra ne tik kad pasenusi karinė priemonė, bet ir mūsų karinio apmokymo sistema yra netobula. Pusiau apmokyti vyrai pašaukti iš civilinio gyvenimo, reikalui kilus, nesudaro pajėgos tinkamos atremti moderniam grąsinimui, t.y. nepasiskelbtai invazijai ar maskuotai infiltracijai. Armija, sudaryta iš pašauktų vyrų, yra panaši į senovišką provincijos gaisrininkų komandą, kuri turėjo būti suraukiota iš laukų ir dirbtuvių.

Kaip alternatyva tokiu pavoluoti išsigebejimui, viltis dedama į pasekas staigus ir didelio bombardavimo. Jos remėjai kartoja seną papūgos riksmą, - "ataka geriausias apsigynimas!" Moderniose sąlygose tai būtų tiesa, jei smgis galėtų būti tuojau lemiamas, o tuo mes negalime pasiskirti. Šiapus toks bombardavimas ves tik prie abipusio teriojimo ir bendro žlugimo. "Ligos išvengimas yra geriau, nei gydymas", turi daugiau tiesos šiais laikais, nei kada nors, ypač Europos atžvilgiu.

Kadangi ofenzyva ir net kontr-ofenzyva yra dabar tokia abejotina priemonė išsigebejimui, geriausias stabdis būtų defenzyvinė galia. Bet čia mes turime skaitytis su dabartiniu Vakarų Europos silpnumu ir sunkumu sukurti jos defenzyvinę jėgą. Tuo tarpu geriausias apsigynojimas yra laikytis šaltai, atsižvelgiant į kitų "honora", lygiai kaip ir mūsų pačių. Yra išmintinga būti griežtiems, bet būtų kvailybė ką nors provokuoti, nes rankos "niešėjimas" skelti kitam pasidaro kaip savižudybė, kai paskutinis žodis yra "atomas".

AR VAKARŲ SĄJUNGA YRA IŠGELBĖJIMAS

Galėtų būti, bet tik su viena sąlyga, kuri labai sunkiai išsprendžiama, - reikia pakelti nuomonę dėl Vokietijos nuklinkavimo, kas sunkiai bus suderinama kai kurioms Europos valstybėms.

Besivystant mokslui ir tech-

nikai, mažesni kraštai vis silpnėja, solidėsi vis stiprėja. Net Francūzija ir Anglija yra dabar "mažos" galios, palyginus su dviem kolosais-JAV ir SSRS. Atskirai paimta nei viena Vakarų šalis negalėtų ilgiau išsilaikyti prieš atakas. Susijungimas įgalintų jas sudaryti tridėją galybę. Tai yra pagrindinis argumentas už Vakarų Sąjungą. Bet kad tokia grupė turėtų realų saugumą, ji turi išpildyti kai kurias pagrindines sąlygas. Ji turėtų būti strategiškai sandari grupė ir neturėtų įjungti tų kraštų, kurie yra per toli ir kuriems sunku būtų suteikti pagalbą. Lygiai neturėtų būti joje tokių kraštų, kurie neturi harmonijos savo politikoje ir gali būti silpnumo ar provokacijos šaltiniu. Sąjunga neturėtų turėti sienų, neproporcingai ilgų savo karinėms išgalėms. Jei reikia gerai apmokytos kariuomenės profesionalinės "gaisrininkų komandos", kurios galia galėtų būti tuojau pavartota. Nariai-kraštai turi būti taip suorganizuoti, kad galimai daugiau sumažintų savyje strateginius taikinius, išsklaidydami pramonę ir ne tik žemės paviršių, bet ir suslėpdami po žeme. Šios sumažintos galimybės suželsit atims norą užpulti. Lygiai būtų naudinga šiai grupei turėti daugiau erdvės į gilumą, nei Vakarų Europa duoda, svarstyti gretimų kontinento-Afrikos klausimus. Teritorija ten yra paskirstyta tarp Britanijos, Prancūzijos, Belgijos ir Portugalijos. Jos visos yra galimos partnerės Vakarų Sąjungoje. Naujas horizontas užpildytas konstruktyvios idėjos mūsų žmonėms duotų galimybę atgauti pasitikejimą ir tikro tikslo pajutimą. Bet Sąjungai reikia saugios fronto linijos, kaip ir saugaus pagrindo. Panagrinėjus problemą, sunku išvengti, kaip tas galėtų būti padaryta, jei Vokietijai neleidiama dalyvauti jos gyvenime. Vokietija yra pagrindinė dalis, kuri galėtų duoti Sąjungai karinį tvirtumą. Be to cemento, Vakarų Sąjunga galėtų būti panaši į prieškarinę Lenkiją, didesniais mastais - marmeladas buterbrode, sudarytame dviejų daug stipresnių valstybių. Žinoma, mes turime skaitytis su politine rizika apginkluodami Vokietiją, bet dar didesnė rizika yra toji, kad Vakarų Sąjunga gali pasilikti palaidas sambūris kraštų. Tai yra argumentas už pilną federaciją.

Yra tik dvi priemonės sustabdyti Rusijos agresiją ir veržimuisi į Vakarų, - grąsinimas su Amerikos atomine bomba ar atstatymas jėgų lygsvorės Europoje, priimant Vokietijos pagalbą. Pirma priemonė yra kur kas rizikingesnė, nes ateityje atomonė jėga neliks vienpusiškai JAV nuosavybė, ir karas būtų fatališkas, nežinint rezultatų. Kaip kontrastas, Vakarų Sąjunga, kuri būtų defenzyviai galina žemėje, visi galėtų atgrąsinti nuo karo. Bet ir vėl, tik su Vokietijos pagalba toks barjeras gali būti kas nors daugiau, nei pona siena-tvora. Nors mums toji mintis ir labai gali nepatikti, bet mes turime tiesiai pasižiūrėti šiai problemai į akis.

Šiandien mes mckame už pusiausvyros jėgų suardymą, padaryta besivaikant pergalės mirazo. Praeityje mūsų kariai dažnai turėjo valstybės vyrų orientaciją, kaip akivaizdžiai parodo rpestis išlaikyti Prancūziją pajėgia, karo metu su Napoleonu. Gi paskutiniu laiku mūsų valstybės vyrai buvo trumparegiai, kaip kariai vedą kavaleriją į ataką, praradami suktėsnės strategijos pajutimą, ir tolimesnės ateities viziją, pasiduodami momento susijaudinimui. Labai buvo neperanku, kad mūsų karo meto Ministeris Pirmininkas pradėjo savo karjerą, kaip "pramuštagalvis gusaras" ankstesnės itakos gali turėti ilgai trunkančias pasekas.

Jė gų pusiausvyra buvo išmintingas dėsniis. Jo vertė buvo įrodyta mūsų pačių. Fizinė lygsvara padeda išlaikyti moraliinį pastovumą.

(bus daugiau)

KULTŪRINĖ NYKUMA LIETUVOJE

(AIDAI Nr. 12.)

(1944-1946 METAI VILNIUJE)

J. ZALTYVYKSTIS

III Tąsa.

Jam atėjus, tarp redakcijos bendradarbių, kurie savo vidine laikysena stovi nuosalyje arba net pasyvioje opozicijoje, kurie savitarpį vadina šią istaigą bala, kyla baimė. Zimasas yra agresyvus komunistas. Norėdamas būti tikras savo bendradarbių atsidavimu, jis įrengia kadrų skyrių, kurio vedėju pasta-tusą apsisitačiusį enkavedisto uniformą. "Gabie-siems" laikraščio rašėvoms Zimasas pažada už taiklius kovingus straipsnius, kuriuose bus demaskuojami buržuaziniai nacionalistai, gražiai pavaižduojamas naujas "aukso" gyvenimas Lietuvoje, mokėti didžiausius honorarus. Pav., už propagandinę atkarpą ar vedamąjį moka iki 400 rublių, o tai yra darbininko pusantro mėnesio uždarbis. Tuo metu ir pradėda Jonas Dovy-daitis, Ragažiaus slapvyarde pulti Lietuvos išvadavimo kovotojus ir eilinius valstiečius už prievolių nevykymą. Zimasas išsako savo bendradarbiams bet kuria kaina išplėsti pasisakymus laikraščiu iš tų Lietuvos inteligentų, kurie nepasitraukė į vakarus, bet dabar savo neveidmainišku tylėjimu traukiasi nuo komunizmo.

- Daugvietis, Matulis, Bieliukas, Vabas-Gudaitis, Korsakas-ne, ne... šitų išymybių pasisakymai manęs nevilioja. Kiekviena praga jie buvo spausdinami ir taip atrodo, kad tik jie vieni pritaria mūsų reikalui. Atneškite man Balio Gruogos ir panašių pasisakymą. Tie žmonės turi didelį pasitikejimą tautoje, ir jų žodis mūsų laikraštyje būtų labai svarus ir reikšmingas rinkiminei kampanijai, - taip Zimasas kartą kalba savo reporteriams, netiesioginiai teigdamas, kad Dauguviečiai, Korsakai ir jiems panašūs jau yra praradę lietuvių tautoje pagarbą ir pasitikejimą. Tauta jų žodžiais šlykštisi.

Pas Zimąną, i redakciją beveik kas antrą vakarą atsilanko Daugvietis. Abu "bičiuliai" kombinuoja pjesę (Daugvietis rašo, Zimasas iš pagrindų pertaiso), kuri vėliau pestatoma Vilniaus dremos teatre. Nors rašoma, kad tai yra Dauguviečio veikalas, bet visi puikiai žino, kad ji yra didesne dalimi Zimano

parašyta (kaip vadinasi, neatsimenu, berods "Zmonės audroje" ar panašiai).

Prieš pačius rinkimus, 1946 m. sausio pabaigoje, eina kalbos mieste, kad bolševikai yra pasirengę, jei-gu tik rinkimai bus būkotojami, imtis keršto priemonių-išvežti Rusijon 20.000 jaunimo. Sunku pasakyti, ar tai yra tik bolševikų paskleistas gandas, norint įbauginti žmones rinkimų išvakarėse, ar iš tikrųjų gaujasis smūgis, okupantų ruošiamas lietuvių tautai. Šiaip ar taip, apie tai kalba ne tik netarybiniai žmonės paslapčiomis, bet ir patys komunistai, kaip kad "Tiesos" red. pavaduotojas Karosas. Jo žodžiais, lietuvių jaunimas daro didelę klaidą, nestodamas į komjaunuolių. Reikia imti pavyzdį iš latvių, kur dauguma jaunimo tapo komjaunuoliais. Po šio sampro-tavimo Karosas kai kam pakužda apie artejančių suėmimų ir apie aną minėtą tūkstantinį skaičių.

Rinkimų dieną matau, kaip Didžiojoje gatvėje du komjaunuoliai tempia už pažastų senutą moterį į rinkiminę būstinę. Gi namo šį paliegusi moteris pargrįž-ta jau be palydovų. Ji negali eiti. Jai silpa. Par-grįžta nualpusi ties Dailės muziejumi. Praeiviai pakelia ją ir nuveda į namus, iš kurių ją grąsindami buvo ištempę komjaunuoliai, sakydami, kad visa Lietu-va privalo balsuoti.

Suvalkiyoje valstiečiai beveik nebalsavo. Lietuva savo procentų skaičiumi yra viena paskutiniųjų Tary-bų Sąjungos "respublikų". Skandalas. Lietuvos komunistai kramto nagus. Jie yra ištūžę. Lietuva "balsavo" tik 97,9%, o kur dar 2,3%. Už šį nepriteklį, kuris tikrovėje buvo dešimteriopai didesnis (nuostabu, nežinint visų grąsinimų ir NKVD durklų), tuoj pat po rinkimų prasidėjo masinis ištisų kaimų deportavimas Suvalkiyoje. Aš tuo pats savo akimis išitkinu savo pabėgimo dieną.

Kai turiu kišenėje visus suklasotus dokumentus, kurių reikia norint tapti iš Vilniaus (pagal Maskovę pasirašyta lietuvių-lenkų sutartį) besievaikuojančių lenkų, su didžiausiu nekantrumu laukiau transpor-to dienos. Kovo pradžioje jau esu su lagaminais sto-tyje. Apie tūkstantis lenkų repatrijantų, kurie taip pat džiaugiasi galėdami palikti šią pragarą, laukia vagonų. Naktį suliepsnoja laužai. Žmonės šala, vaikai klykia, tačiau rusai vagonų nesiskubina atvežti. Prasėdime lauke 48 valandas. Iš geležinkeliečių sužinau,

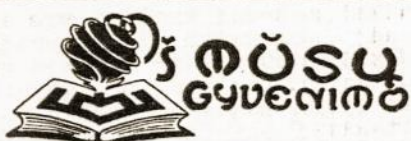

Vilniuje tautiniais drabužiais

kad toliau nuosaleje stovi transportas su žmonėmis iš Suvalkių, kuriuos rusai deportuoja į Sibirą.

70 vagonų! Tai yra demokratiškiausių pasaulyje rinkimų rezultatas. Vargšė mano Lietuva, vargšė mano Suvalkija, kurioje aš gimiau ir praleidau savo vaik-tės dienas. Išvės žmonės, iškirs miškus, išdegins so-dybas, nualins laukus ir daržus ir šauks pasauliui: visa Lietuva džiaugiasi tarybinu laimingu gyvenimu!

(Pabaiga)

GRAŽIAI NUSISEKUSI PARODA

Y.M.C.A. Elmburidge Hostely, netoli Gloucester'io, nuo birželio 24 iki liepos 4 d. vyko paroda.

Parodą ruošė YMCA supervisor Mr. Sursham, remiant visų tautinių grupių atstovams.

Parodoje buvo išstatyti lietuvių, estų, latvių, ukrainiečių ir vengrų įvairių rankdarbių eksponatai. Lietuviški rankdarbiai, ypač moteriški tautiniai rūbai, atkreipė ypatingą besilankančių parodoje anglių dėmesį. Parodos tikslas - sužinoti anglių visuomenę su šių tautų kultūrinio gyvenimo ir menu, sprindžiant iš gražių atsiliepimų vietinėje spaudoje, pavyko padaryti.

Elmburidge Skyrius reiškia nuoširdžią padėką Corshamo ir vietos Hostelio lietuviams už didelę paramą ruošiant šią parodą.

A. Kavolis.

COVENTRY. Coventrio lietuvių kolonija glaudžius ryšius palaiko su angliu katalikų bendruomene. Šių ryšių palaikimui ir jų nuolatiniams stiprinimui, daug padeda didelė lietuvių prieteliai, - kun. Gardner ir prof. Stevenson.

Visiems mums gerai žinoma padėtis katalikų Anglijoje, dėl to ir nenuostabu, kad čia bažnyčiose daugiau rinkliavų, nei pas mus ar kituose katalikiškuose kraštuose, nes toms aukomis ne tik bažnyčios, bet ir mokyklos bei prieglaudų išlaikomos.

Liepos 19 d. Katalikų išlaikomos "Kristaus Karaliaus" mokyklos choras davė visuomenei koncertą. Koncertas buvo labai išpildingas, mokinių choras pasirodė pajėgus (reikia pažymėti, kad šis choras, vedamas prof. Stevenson'o neseniai yra laimėjęs Leamingtone surengtame mokyklų festivalyje pirmą vietą) ir balsingas.

Koncertas paliko malonių prisiminimų.

Vyturėlis.

MES VĖL PUOLAMI

Paskutiniu laiku įvairiuose Anglijos provincijos laikraščiuose pasirodė straipsnių, kuriuose visais galimais būdais puolami čia atvykusieji DP, priimančią įvairiausius kaltinimus, kaip: besaikis girtuokliavimas, muštynės, nenoras dirbti, bėgimas iš paskirtų darboviečių ir t. t. Ir pabaigoje, žinoma, reikalaujama visus gražinti Vokietijon.

Kieno čia darbas - mums aišku. Tie patys, kurie prieš pradėdami mus į čia gabenti rėkė, kad, girdi, dėl mūsų noro ištrūkti iš Vokietijos, mes čia atvykę pasidarysime konkurentais (pildysime visus Darbo Min. nurodymus, sutiksime dirbti už žemesnį atlyginimą ir t. p.) ir tuo atimsime darbą iš angli-

tie patys šiandien mums meta visai kitus kaltinimus. Prieš mus puola mums jau pažįstamais ginklais ir nors tas mūsų nebeįjauja, bet pro tai praėti tyloje negalima.

Gyvename laisvame krašte, kur kiekvienam leidžiama galvoti ir sakyti tai kas jam patinka. Ta laisvė naudojasi yra leidžiama ir mums ir ja, reikalaujame liečiant mus, o kartu ir mūsų kovą dėl tėvynės išlaisvinimo, nepasinaudoti, būtų nepateisinamas nusikaltimas.

Mūsų pareiga i mums metaus kaltinimus duoti atsakymus tiems patiems laikraščiams, kuriuose apgalvotai, nesikarščiau, jant atremti priimamus kaltinimus. Tuo turėsime dvejopą naudą: ne tik sudarysime progą angliu skaitytojui susirūpinti apie mūsų bešališką vaidą, ir karta parodysime jiems, kad mes esame politiniai tremtiniai, o ne laimės ieškotojai, kad mūsų buvimas čia tėra laimė, kad mes nesiruošiamo į "atimti" uždarbius ar darbą, kad mes dirbame tą darbą, kurį mada ir nurodo Darbo Ministerija.

Tokia tat yra viena medalio pusė. Iš antros pusės, ranka prie rindies padėję pasakykime, ar es nesudarome progų tokiems straipsniams, ar mūsų tarpe tokių reikišnių nepasitaiko, ypač esaičio girtuokliavimo ir pešynių. Pasakyti ne, negalime. Todėl reikišnių pasitaiko ir, reikią pripažinti, gana daug, ypač jaunomėms tarpe. Jau ne viena artą yra pasitaikę, kad už pa-

KODĖL ANGLIJOJE KURIASI LIETUVIŲ KATALIKŲ BENDRUOMENĖ

Ponas D.J. praėjusiame "B.L." numeryje rado reikalo pasisakyti iš esmės dėl kuriamos Lietuvių Katalikų Bendruomenės. Tas pasisakymas, tačiau, išėjo gana paviršutiniškas ir, toli gražu, ne esminis.

Pono D.J. pasisakyme teisinami dalykai, kurių niekas nepuola ir nekaitina, kaip tai, katalikų būrimasis i parapijas, o Lietuvių Kat. Bendruomenės organizavimo reikalingumas, dėl kurio ir iškilo diskusijos, taip ir liko neatsakytas. Pono D.J. pastangos įrodyti, kad parapija ir bendruomenė yra tas pats dalykas, ką jis rado reikalingu, trumpame straipsnyje net penkis kartus pakartoti, rodo teigimo silpnumą ir tik dar labiau sustiprina kilusias abejones dėl steigiamos L.K.B. reikalingumo ir jos tikslių. Ir kaip p.D.J. gali sakyti, kad tai nėra politika, kada jis pats prisipažįsta Bradford'e negyvenant ir kas ten darosi nežinąs.

Be reikalo p.D.J. taip narsiai gina katalikiškų parapijų buvimą Lietuvoje ir kitur. Tam juk niekas neprieštaravo ir neprieštarauja, ir aišku, DB Lietuvių Sąjunga neturi jokio noro vykdyti Katalikų Bažnyčios ar katalikiškų parapijų pareigų. Tam turime dvasios vadus-kunigus, kuriems i pagalbą ateina parapijiečių išrinkti bažnytiniai komitetai. Tačiau, nei Lie-

tuvoje, nei kitur, toms pareigoms vykdyti nebuvo organizuotų L.K.B. bendruomenių, su paruoštais istatais, šaukiamais suvažiavimais, renkama centro organais ir t. t.

Dauguma lietuvių yra katalikai ir jie automatiškai sudaro katalikų bendruomenę. Tad kokiais sumetimais yra steigiamas atskira organizacija L.K.B. vardu.

Jeigu Vidurinės Anglijos Lietuviai buriasi apie savo kunigą i parapijas ir išsirenka bažnytinis komitetas, tai yra labai pagirtinas pavyzdys, kuriuo turėtų pasekti visi lietuviai. Jeigu tik taip yra, tai ir vadiname parapijas parapijomis, bažnytinis komitetas bažnytiniais komitetais, o ne bendruomenėmis, Tarybomis ar p. Tuo bus užkirstas kelias nesupratimams. Juk dangstymasis kitais vardais duoda progos įvairiems įtarimams.

Jeigu, tačiau, L.K.B. yra nauja organizacija šalia DBLS, ar dargi net turinti politinį atspalvį, kaip kad buvo vienoje korespondencijoje rašyta, tada toks žygis būtų ne tik kad nereikalingas, bet ir labai žalingas. Skaldymas išėjvijos jėgų, šiais sunkiais mūsų tautai laikais yra smerktinas ir parodytų mūsų tautos politinį nesubrendimą.

L.K.B. steigėjai turėtų duoti išsamų ir aiškų atsakymą, kad pašalinus kilusias nesupratimus.

M. Bajorinas.

Mrs. Katolis, a Lithuanian at the Displaced Persons' Hostel at Elmburidge Court, wears her national costume at the exhibition of articles from the 15 hostels in Gloucestershire now on view at Elmburidge Court. She is displaying a collection of Ukrainian blouses.

Iš anglių spaudos atsiliepi-mų apie Elmburidge parodą.

našius įvykius vyrai išmetami iš vienos stovyklos i kita, iš kurios irgi greit iškraustomi. Koki garšą tokie vyrai apie mus paskleidžia - aiškinti nereikia. Tai yra niekuo nepateisinami nusikaltimai. Tuo laiku, kai didžioji tautos dalis kruvinoje kovoje, i tempus paskutines jėgas, kovoja su nepalyginamai stipresniu priešu, kai tremtyje esantieji vadovaujantieji veiksniai visomis galimomis priemonėmis beldžiasi i pasaulio sąžinę dėl mūsų tautai ir tėvynei padarytų ir daromų skriaudų, tokie vyrai savo veiksmais kiša pagalius i tėvynės išlaisvinimo kovos ratus.

Čia turėtų susirūpinti DBL Sąjungos skyrių valdybos ir praveisti ciklą paskaitų-pasikalėjimų ta tema.

Kol iš savo tarpo nepašaliname visus kablukus, kurių mūsų priešai tik ir ieško, tol mes nuo tokių straipsnių neišsivaduosime ir nepajėgsime tinkamai apsiginti.

V. Steponavičius.

(Red. pastaba) Priešiškos akcijos grandyje ir Londono spaudoje "Daily Mirror" net per du Nr. išspausdino puolimus DP straipsnius. Sąjungos Centro Valdyba jau reagavo i tai, pasiūsdama tinkamą paaiškinimą-atsakymą. Šiomis dienomis pasirodė ir ginančių DP straipsnių, pav. "Empire News" Nr. 3358 iš 25/VII.

V. KUMPIKEVIČIUTĖ-KALPOKIENĖ

UPELIO PASAKA

Sustoki bėges vandenėli,
Nustoki žarstęs kiauteliu,
Aš tik paklausiu tavęs žodį -
Kelis mažyčius žodelius.

Klausyki tu, iš kur keliauji
Ir ko skubi toks neramus?
Turi gal pamotę negerą,
Gal sesę laukiančią namus?

Neši tu jai gintaro sauja,
Zuvytę aukso gal neši?
Ir pasaką, kaip narsūs broliai
Išskrido juodvarniais visi...

Jieškoti brolių sesė ėjo
Jiems ryšulėliu nešina,
Ir klausė upių, klausė vėjų
O tie atsakė - nežiną...

Sustoki bėges vandenėli,
Sustoki žarstęs kiauteliu
Ir pasakyk nors vieną žodį,
Kelis mažyčius žodelius...

Pr. Alšėnas.

"Demokratinio keliu.

Ach, nereikia būti ne susikūpinusiu seniu, ne turėti šimtų metų amžiaus, norint prisiminti tai, kaip pirmaia vadinosi Sovietų Sąjungos valdymosi forma ir kaip ji vadinas šiandien. Mes, ir jaunesniosios kartos atstovai, prisimename tuos laikus, kuomet bolševikinis režimas save vadino proletariato diktatūra. Na, o dabar... Gi didžiausia demokratija iš visų buvusių ar esančių pasaulyje. Mat, pagal madą... Dabar Kremlius "apaštalai" netgi teigia, jog "rytų demokratija" esanti geresnė už vakarų. Pastaroji, esą, išsigimusi, supuvusi...

Tad žvilgtelėkime kas vyksta šiuo metu tuose kraštuose, kuriuos Kremlius "išlaisvina" iš "fašistinio režimo" ir kuriuose įvedama "rytų demokratija".

VOKIETIJOS SOVIETŲ ZONOJE. Amerikiečių leidžiamas vokiečių kalba leidžiamas laikraštis "Die neue Zeitung" Berlyno laida praneša, jog patikintomis žiniomis, nuo 1945 m. ligi šio meto, sovietai iš savo okupuotos zonos Vokietijoje išgabeno i Sovietų Sąjungą ar i kitas satelitinės valstybės 200.000 žmonių. Žmonių deportacija ir toliau tebevystanti.

Išveštieji grupuojami i tris dideles kategorijas: 1) specialistai su šeimomis (tai darbo jėga sovietų karo mašinai), 2) naujieji koncentracijos kaliniai (pasmerkti sunaikinimui) ir 3) uranijaus kasyklose darbininkai.

Sovietų zonoj koncentracijos stovyklos šiuo metu esančios tuščios ir jos paverstos "pereinamomis stovyklomis". Juk kam gi sovietams naikinti sa-

Malda Už Lietuvą

Tėv. B. Mikalauskas, O. F. M.

Iš tolimos žvelgiame i gimtąjį kraštą. Nežinomas rutojus slegia, bet protėvių dvasia gaivina, primindama, kad tėvynė nežus. Taip pat ir šių dienų kankiniai užtikrina savo kraują, jog ateis kiti galiūnai, ir išpildys jų šventus įžadus: trispalvė laisvėje vėl plėveuos.

Šiandien, ištrenime, pakeltomis širdimis prie Dievo atlošaus, mes kalbame: "O Viešpatie, aukščiausias valdove, savo stūnams leis širdį atverti."

Aukos šventajai kovai jau ant aukuro sudėtos: ramioji būtis, brangiausia žemėlė, jos kankiniai...

Tad, Dieve, mes prašome tik vienos malonės: laisvės tėvynei. Visą mes pasvęsime, tik teikis pasigailėti, nes baisios nelaimės spaudžia mūsų gimtąją žemę, priešai laukia jos prazuvimo. Ji mus augino, globojo, grožio ir džiaugsmo dienas žadėjo... Dabar gi vargai ant jos užtvino, o mums plyšta širdis, jos vaizdą bekliausiai.

Dieve, pasigalėk mūsų brolių! Argi amžiais plaus ašaros jų

veidą. Juk esi teisingas, o Viešpatie! Valdai ir siunti laimę ir bausmę. Teikis tad išgelbėti mūsų tėvynę. Mes meldžiame Tave už palikusius joje brolius. Duok jiems ištvermės ir palengvink jų kančią, o mirusiems suteik amžiną poilsį.

Brangi Lietuva, nēr širdies, kuri neplaktų tau, nēr akies, kuri nebūtų vilgoma ašarų. Pirmieji laisvės žiedeliai jau skleidžiasi tavo krūtinėje. Jie greit padabins Laisvės Šventę.

O mes broliai, stokime i kovą! Dievas gi būs mūsų vadovas. Darbuokimės ir melskimės! Tėvynė mus visus šaukia. Ne vien jėga, bet meile, tikėjimu, malda mes išvaduosime tėvų žemę.

Prie maldos tat su tekančia saule! Dangiškasis Tėvas, kurs amžius mus guodė, ištis pagelbos ranką ir priešus iš tėvynės išmes.

Svenčiausioji Panele Marija, šv. Kazimierai, globokite mylimą Lietuvą! To mes širdingai meldžiame.

ATGAILOS ŽYGIS

Rytinėje Anglijos dalyje, Norfolko apylinkėje, yra nedidelis Walsingham miestelis, vad. Little Walsingham, kuriame praeityje buvo keli žymūs vienuolynai ir Marijos šventovė, vad. Nazareto Namelis, primenant pirmąjį šio vardo Namelį, kuriame iškūnijo Dievo žodis. Trijų kilometrų atstume nuo Walsingham miestelio nedidelė šiandieninė atnaujinta koplytelė, vad. Slipper Chapel, kurioje randasi taip pat nedidelė šv. P. Marijos su Kūdikiu Jėzumi ant rankų statulėlė, primenanti senovinę garbingą Marijos šventovę. Anglijos karaliaus Henriko VIII religinės reformacijos sąjūdis leido girsti griuvėsiams šioms garbingoms vietoms, kurių pradžia siekia 1061 metus. 1934 metais Slipper Chapel - koplytelė atnaujinta, pristatius gretimas didesnes patalpas, ir iš naujo pašventinta. Nuo to laiko vėl prasidėjo nuolatines maldininkų keliūnes. Koplytelė ir namas aikštė pamaldoms laikyti priklauso katalikams, bet kitos vietos Walsingham dar tebėra nekatalikų rankose.

vo aukas krematorijumuose, kad jie Sibire dar daug darbo padarys ir vis vien išmirs... Iš tų stovyklų dideli kalinių transportai paskutiniaisiais mėnesiais išgabenti i rytus. Kaliniai vežami naktimis, gyvulinuose vagonuose, po 70-80 asmenų vagonė...

IR AUSTRIJOJ. Austrijos vadaus reikalų ministerijos sekretorius Ferdinand Graf liepos 5 d. pareiškė, kad per 3 paskutinius metus iš Austrijos sovietai išvežė i Sibirą, areštavo arba jie kitais būdais "dingo" (kaip paprastai sovietuose) net 500 asmenų...

Tai vis demokratinio priemonė...

ČEKOSLOVAKIJOJ. Nuo Čekoslovakijos "tikros rytų demokratijos" įvedimo ligi šiandien, kaip ir pats to krašto marionetinės vyriausybės vadaus reikalų ministeris oficialiai paskelbė, i užsienį pabėgo 3000 čekų. Žinoma, jų būtų pabėgę ir daugiau, jei sienu nebūtų saugoma sovietiniu pavyzdžiu.

Kaip matome, bėga nuo "rytų saulės" karščio...

dar šiomis dienomis iš verdančio šiuo metu Čekoslovakijos pragarų paspruko žymi čekų artistė Lyda Baarova, kuri, su savo vyru Kopeckiu, laimingai pasieke Vieną.

O LENKIJA - jau tiek pažengusi "demokratizavimo" srityje, jog Vokietijos sovietų zonos pavyzdžiu, nuo spalio mėn. pradžios ten jau busia "sulydyti" socialistai su komunistais i vieną "lydinį" ir bus išteigta viena partija - "Einheitspartei"... Žinome, kad tokia partija sovietų zonoj Vokietijoje yra padėties viešpats...

Kasmet ši vieta garsėja. Šių metų liepos 16 d. įvyko istorinė diena - Paaaukojimas Anglijos ir Valijos Nekalčiausiai Marijos Sirdžiai, sujungtas su atgailos žygiu. Liepos 2-14 d. d. i šv. Valijos Anglijos, net ir Valijos, vietų prasidėjo atgailos žygis. Apie 300 jaunų vyrų ant savo pečių nešė 14 sunkių ažuolinių kryžių, primindami 14 Kristaus kryžiaus kelio stočių. Kiekviena grupė padarė per 14 dienų 14 sustojimų įvairiuose vietose. Prie jų prisijungdavo žmonių būriai pakelyje. Savo keliūnes nuovargi stipriai ražančiais malda, prašydami pasgaliui tikrosios taikos.

Sventės išvakarėse visi atgailos kryžiai jau buvo Walsingham. Prieškilmingų liepos 16 d. pamalų, kurios vyko prie Slipper Chapel koplytelės, dalyvaujant vyskupams, apie 300 kunigų ir 10.000 maldininkų, išsiriškio didžiulė eiseną. Išpildingiausia eisenos dalis - 14 kryžių, nešamų pamainomis ant pečių vyrų, pagelbstint kitiems nešti išilginę kryžiaus dalį. Daugiau kaip 300 jaunų vyrų, tarp jų ir keliolika kunigų, ėjo visi basi, jau po ilgus keliones sužalotomis kojomis, kalbėdami ražančių. Iš pagarbos žmonės klaupe pranešant kryžius ir šluostėse byrąnčias ašaras. Kryžiaus nešėjų pavyzdžiu paskė nemažas šlaišius maldininkų, eidami pasukui basi. Didžiulę procesiją perėjo 3 kilometrus kelio, vadovaujant J. E. M. Kardinolui Griffin. Užbaigiamos pamaldos įvyko prie senų vienolynų griuvėsių Walsingham gražioje aikštėje, apsuptoje medžių. Šioje jaukioje vietoje J. E. M. Kardin. Griffin pasakė pamokslą, prisimindamas Liurdo ir Portugalijos Fatimos Dievo Motinos išėjimus apie atgailą, kreipė jį i klausytojus: "Arba atgaila ir malda, arba katastrofa". Po savo kalbos, atkartojant tuos pačius žodžius žmonių minia, paaukojo Angliją ir Valiją Nekalčiausiai Marijos Sirdžiai (Sv. Tėvas 1942m. visą pasaulį pavedė Nekalčiausiai Sirdžiai). Pamaldos baigtos iškilmingu palaiminimu su Sv. Sakramentu žmonių ir ypatingai ligonių. I šias iškilmes buvo atvykęs prancūzų studentų būrys su savo kryžiumi ir Marijos statula. Iškilmės dalyvavo ir iš Londono lietuvių motinų grupė, kurių keleivinių autobusų puošė gražūs parašas: Lithuanian Catholic Mothers. (Lietuvės Katalikės Motinos.) Dalyvaujantiems katalikams ir nekatalikams šios iškilmės padarė neišdildomą išpūdžio. Revel-tui šių eilučių rašytojui du nekatalikai vyrai, grįžtant atgal, kalbėjo: "jei pasaulis būtų krikščioniškesnis, būtų ramybė". "Keliaujančių maldininkų nuotaiką kėlė išlipdyti ant visų jų autobusų šūkiai: "Per Walsingham Mariją, malda ir atgailą i taiką."

Dalyvis.

ŽINIOS

● **BUDAPEŠTAS.** - Vengrijoje vyksta ūkininkų ir žemės ūkio darbuotojų masiniai suėmimai. Komunistinė vyriausybė paskelbė žemės ūkio kolektivizacijos ir "buožių" likvidavimo politiką.

● **SINGAPŪRAS.** - Malajos plan-tacijose kaučuko produkcija sumažėjo 25 nuošimčiais, dėl neramumų ir komunistų teroro planacijose.

● **BERLYNAS.** - "Sunday Graphic" praneša iš Berlyno apie dide-lius Sovietų kariuomenės ma-nevrus, vykstančius rytų Vo-kietijoje nuo Baltijos jūros iki Tueringijos. Manevruose dalyvauja keturios šarvuotųjų armijos, viso 35 divizijos su 330 tūkst. vyrų. Tarp sunkių tankų yra 62 tonų "Josef Sta-lin" III tankai. Tie milžiniš-ki tankai yra naudojami šarvuo-tųjų pulkuose su mechanizuotais arba motorizuotais pėstininkais ir su moderniausiu apginkla-vimu. Armijos daro pratimus daugiau atskirtos viena nuo ki-tos, nes pagal naują Sovietų strategiją išsivaizduojama ga-lima izoliacija dėl atominių bombų ir partizanų veiklos susisiekimo linijose. Nors ap-ginklavimas yra geresnis, bet karių morale yra žemesnė. Pratimai daromi "išsivaizduo-jant puolimą iš Vakarų ir planingą" Sovietų kontrpuo-limą.

● **NEW-YORKAS.** - 29 latvių vyrų moterų ir vaikų grupė atvyko į Provincetown, JAV-bės, 20 me-trų ilgio laivą. Laivas prieš 43 dienas apėjo Doverio uos-tą, kur jis buvo atplaukęs iš Švedijos. Kaip "Daily Tele-graph" pažymi, pagėdijai gyve-no keturius metus Švedijoje, po to, kai komunistai užėmė Lat-viją.

● **MASKVA.** - Minint Sovietų avi-acijos šventą, spauda ir agita-toriai garsino, kad Sovietų oro pajėgos yra galingiausios pa-saulyje. Rusų oficiozas Berlyne "Taegliche Rundschau" sako, kad Rusijoje yra konstruktuojami naujo, slapto, tipo lėktuvai. Raik-raštis rašo, kad rusiškų super-tvrtovų eskadronas būsiąs atsiųstas Vokietijon, atsakant i Amerikos bombonešių vizitą Britanijoje. Gen.maj. Suchanovs-ki, kalbėdamas per radiją, pasakė, kad kol egzistuoja imperi-alizmas "visumet buvo mūsų tėvynės užpuolimo pavojus". Sovietų vyriausybė nenuilsta-mai plečia karo aviacijos pa-jėgas, - jis pažymėjo. Turėjęs i-vykti aviacijos paradas Mas-koje, dėl blogo oro atidėtas.

● **ROMA.** - 100 mylių į šiaurę nuo Italijos sostinės Monte Amiatas miškuose buvo pasis-lėpę apie 3000 ginkluotų vy-rų ir moterų, po generalinio streiko dėl Togliatti atentato. Keli batalionai kareivių ir policijos apsupo miškus.

● **PARYŽIUS.** - Prancūzijos socia-listams pareikalavus sumažinti karo biudžetą 14 ml. sva-rų, ir komunistams paremus pa-silymą Parlamente, P.Schuman vadovaujamai vyriausybei buvo pareikštas nepasitikėjimas. Ministerių kabinetui atsista-tydinus, Resp. Prezidentas pa-vėdė naują vyriausybę sudary-ti radikal-socialistui P.Andre Marie, 50 metų amžiaus tei-sininkui. Už naujojo ministerio pirmininko P.Marie paskyrimą Parlamente pasisakė 352 atsto-vai, prieš - 190 (komunistai). Nuo balsavimo susilaukė daugma-de Gaullistų. Į naująjį min.kabinetą įeina P.Paul Reynaud, finansų ministras, buv. min. pirm. Schuman - užs. reikalų ministras. Vidaus reikalų ministrui liek-m P.Jules Moch, daug kovojęs su komunistų ardomyje veikla krašte. Kaip pareiškė P.A.Marie, Prancūzijos užsienio poli-tikoje nebus pakeitimų. Ji bū-sianti "tvirta bet neprovokuo-janti."

● **VASINGTONAS.** - JAV-bių vyriausybė sutiko gražinti Jugoslavi-jai 12 ml. svarų vertės aukso, kuris buvo "užšalintas" laike karo Amerikoje. Tė pat laiku Jugoslavija išsipareigojo atsi-skaityti už nacionalizuotą ame-rikiečių turtą.

● **FRANKFURTAS.** - I Amerikiečių zoną Vokietijoje pabėgo keli Cekoslovakijos karininkai, jų tarpe buvęs Prez. Benešo kari-nis patarėjas gen. Antonin Bo-humil Hasal.

● **VASINGTONAS.** - Prez. Trumanas sušaukė aukštus karo ir užs. politikos pareigūnus pasitari-

mui Baltiuose Rūmuose. Pasitarime dalyvavo grįžęs iš kelionės Armijos pasekretorius P.Draper kuris lankė "geležinės uždangos" pasienius. Beto pasitarime da-lyvavo Gynybos sekretorius P. James Forrestal, Armijos sekre-torius P.Kenneth Royall ir ki-ti aukšti karininkai. Prez.Tru-manas priėmė ir turėjo pasikal-bėjimą su Amerikos gubernato-riumi Vokietijai gen. Clay.

● **NEW-YORKAS.** - Federalinio Biū-ro valdininkai suėmė 6 didž-iuosius lyderius komunistų par-tijos susirinkime NEW-YORKE. Septintas komunistų lyderis suimtas Detroite. Visi jie yra kaltinami už slapto mokymą, jėga nuversti JAV-bių vyriausybę, ir buvo paleisti už 5000 dolerių laidą kiekvienam.

● **VASINGTONAS.** - Oficialiai pa-reiškama, kad sekanti mėnesį JAV-bių ginkluotos oro pajėgos Europoje bus daugiau nei dvigubai didesnės už tas, kurios buvo prieš 4 savaites. 75 Ame-rikos naujausių naikintuvų, "Meteorai" (Shooting Stars) bus iškrauta Skotijoje š.m. rugpiučio 4 dieną iš lėktuv-nešio. Vėliau naikintuvai skris i Vokietiją. Šešiolika tokių "Meteorų" jau perskrido Atlan-tą ir nusirko i Vokietiją. Jie turi "jet" variklius, be propelerių, ir yra greičiau-si naikintuvai pasaulyje.

● **LONDONAS.** - I Londoną atvy-ko 8 Amerikos gen.štavo kari-ninkai "vadovaujami gen. maj. Lemniter, dalyvauti Vakarų Sąjungos karinio komiteto darbuose. Netrukus atvyks taip pat Kanados karininkai.

● **ROMA.** - Cascinoje, netoli Pi-zos, i-vykio amunicijos sandelių sproginas. Keli namai sugriuvo ir yra aukų.

● **LONDONAS.** - Nuoliepos 25 die-nos D.Britanijoje panaikinimas duonos ir miltų normavimas.

● **BEGRADAS.** - Atidarydamas Ju-goslavijos komunistų partijos V Kongresą marš. Tito pasakė 8 valandų kalbą. Rumai, kur vy-ko kongresas, buvo kariuomenės saugojami ir netoliese paruoš-tos priešlėtuvinės patrankos. Tito atmetė visus Kominformo kaltinimus prieš jį ir pasisa-kydamas už draugiškumą su Ru-sijos komunistų partija, nepa-rodė norįs nusileisti ginčija-mais su Kominformu klausimais.

● **LONDONAS.** - Atsakydamas P.Edi-nui, užs. reik.min. Bevinas dėl Berlyno pasakė: "Mūsų politika lieka ta pati. Kaip pasakė vakar P.Marshall, mes negalime būti jėga priversti. Kai tik techniškos kliūtys, kurios truk-do susisiekimą su Berlynu, bus pašalintos, mes būsimė pasiruo-šę aptarti su Sovietų vyriausy-be Berlyno ir kitus klaus-i-mus." P.Churchill'is sakėdamas "Mes, aišku, remsime vyriausy-bės užsienio politiką", paklau-sė, ar galėtų būti padarytas pareiškimas apie padėti kari-niui požiūriu, nes yra svarbu, kad tas neprasilenktų su diplo-matinės procedūros linija. (Čia komunistas Piratin sušuko: "Ka-ro kurstytojas!") Min.pirm. Atlee atsakė, kad jis būtų pa-siruošęs pasitarti su P.Chur-chilliu ar toks pareiškimas būtų naudingas sekančią sa-vaite. Atsakydamas kitam Parlamen-to atstovui apie derybų gali-mybes su Rusija, min.Bevinas pasakė: "Juk negalima savigar-bos turinčiai vyriausybei sė-tis ir tartis tais klausimais, kada jos kariuomenei yra atkirs-tas normalus susisiekimas ir 2 1/2 ml. žmonių naudojami spaudimui ant jos."

● **LAKE-SUCCESS.** - Vienos vietos geltonas lėktuvas nėrė i JTO rūmus ir metė mažą bombą. Bom-ba krito i auto parką 150 me-trų nuo rūmų. Žalos nepadarėta, bet JTO istaigos tarnautojai buvo išgąsdinti. Pastaruoju laiku Valstybės Departamento pareiškė, kad Sovietai prisiu-nė didelį kiekį komunistų agen-tų po JTO tarnautojų skraiste.

● **LONDONAS.** - Kolonijų ministe-ris Creech Jones pareiškė kad Malajos komunistų partija ruo-šė samokslą, įsteigti komunis-tinę valstybę Malajose. Todėl vietos vyriausybė turėjusi už-drausti partiją ir jos 3 šalu-tines organizacijas. Kovai su sukilėliais yra pasiūsta oro kelių ginklų.

● **ANKARA.** - I Istantbulą atplau-kė vienuolika pagelbinių karo laivų, kuriuos Amerika dovanojo Turkijai.

● **LONDONAS.** - I pasitarimus Berlyno klausimu i Londoną atvyko JAV-bių Valstybės De-partamento aukštas valdininkas P.Charles Bohlen, kuris dalyvavo visose konferencijose, su Ru-sija. Pagal M.Marshallio instruk-ciją i Londoną atvyko taip pat

BOKSAS

Sudarymui Olimpines bokso komandos, gegužės mėn. pabaigoje buvo prarastos D.Britanijos bokso turnyras. Sumkaus svorio finale susitiko K.Gardner'is ir Anglijos lietuvis

Jonas Morkus. J.Morkus šias rungtynes pra-laimėjo tik nežymiu taškų skir-tumu ir todėl, kaip pirmas at-sarginis sunkiame svorėje ats-tovaus D.Britanijai pasaulinėje sporto Olimpiadoje.

Turėdami galvoj rimtą J.Mor-kaus darbą ir gerus boksinin-ko davinius, kuriuos jis neabe-jotinai turi, galime būti tik-ri, jog vieną dieną apie jį dar daugiau išgirsime.

J.Morkus gimęs ir augęs An-glijoje, kalba nebloginai lietu-viškai ir kas maloniausia pa-žymėti, jog jis visur ir visa-da save vadina lietuviu.

A.L.

KREPŠINIS

Vokietijoje esančių lietuvių krepšinio rinktinės gastrolės Prancūzijoje pasibaigė visišku pasisekimu.

Iš sužaistų šešiolikos run-gtynių tik vienas tepralaimėjo. Bendras taškų skaičius 991:337 mūsų rinktinės naudai.

Tos gastrolės išsklaidė vi-sas abejones dėl Lietuvos krep-šinio lygio ir įrodė jog Lietu-va dar ir šiandien tebėra fak-tinas Europos meisteris krepš-i-nyje, nes tas titulas pernai buvo iš jos paglemžtas Lietu-vai turnyre nedalyvaujant.

B.T.

SKAUTAMS

Tik ką gautas L.S.S.Tarybos Pirmijos pirmininko vyr. skautn. Palčiausko raštas, išryškina, kad norėdami paremti lietuvių skautą iš Vokietijos atvykstan-tį i Skotijos Jamboree, turėsi-me surinkti dešimtį svarų.

Stovykla jau vyksta nuo lie-pos 22 iki rugp.4d. Taigi, jei kas išmūša, šiandien jau lai-kas išsiųsti.

Jau gautos šios aukos: Karaliaus Mindaugo draugovė Halifax'e..... 8 šilingų. Anoniminė auka su kukliu raš-teliu: "skautų reikalams" 3 šil-ingai ir 6 penai.

Grazi dvylikos tautiečių parama gauta iš Blandford, Dor-set, persiūsta p.Petro Miklovo, 11 šilingų ir 5 penai.

Dar kartą primenu! rugp. 7 d. šaukiu York'o provincin-jos skautų-čių sąskrydį Halif-ax'e. Atvykstantieji tuojau apie tai praneša. Jei bus tin-kamas oras, iškylausime gražio-je vietoje. Vakare lauks. Bū-tini šilti drabužiai, nes nak-vynė palapinėse.

Sktn. R.Spalis.

Rusijos Karo Ministeris N.Bulganin'as.

SPORTAS

OLIMPIADAI PRASIDĖ JUS

Mūsų specialaus korespondento Masačio reportažas

Beveik prieš mėnesį laiko, kone viso pasaulio sportuojan-čio jaunimo pažibos pradėjo plaukti i Angliją, kad išbandy-ti savo jėgas keturioliktoje pasaulinėje sporto Olimpiadoje.

Jau šio mėn.17 d.Olimpijo-je (Graikijoje) didelio lėšio pagalba, saulės spinduliais už-degamas olimpinis žibintas, ku-ris estafetiniu būdu buvo ne-šamas per visą Vakarų Europą i Empire stadioną Londone.

Ketvirtadienį (29.VII)po pietų i-vykio iškilmingas pačios Olimpiados atidarymas.

Jau porą valandų prieš tai, didžiulės minios žmonių užtvin-dė Empire stadioną. Prieš pat 4 val.i-vykio visų tautų parad-as ir lygiai keturiomis, Angli-jos Karalius Jurgis VI paskel-bė Olimpiadą esant pradėta.

Tuoju po to, sugriaudžia 21 šūvio patrankų salivė ir tūks-tantiai balandžių paleidžiami i orą. Vos nutilus paskutinie-mis patrankų šūviams, i stadijo-ną i-bėga gražios sudėties at-letas su Olimpiniu žibintu ir padaręs ratą bėgimo taku, užde-ga Olimpinę ugnį. Tuo pat me-tu, masinis mišrus choras gie-da R.Kipling'o "Non Nobis Do-mine"- Olimpini himną, po ku-rio visi aktyvūs Olimpiados dalyviai prima olimpinę prie-saiką. Po priesaikos giedamas anglų tautinis himnas ir su visų tautų išžygiavimu iš aik-štes, baigiamas tikrai spalvin-ges atidaromosios ceremonijos.

Penktdienį (30.VII) prasi-deda pačios varžybos.

Dabar šiek tiek iš Olimpia-dos istorijos.

Olimpiados tėvyne yra Grai-kija. Kada tie žaidimai prasi-dėjo, tiksliai nežinoma, bet pra-dedant 776 m.prieš Kristaus gim.Olimpiados buvo rengiamos reguliariai, kas keturi metai.

Vokiečių archeologai sura-do ir atkasė tuometinį stadi-joną Olimpijoje, kuris galėjo sutalpinti 40.000 žiūrovų. Bė-gimo takas turėjo pasagos for-mą. Nuo 394 m.po Kristaus gim. Olimpiadų ruošimas nutrūkst-a ir tik 1896 m.prancūzo Pierre de Coubertin pastangomis, viso pasaulio sportuojantis jauni-mas vėl susaukiama i Atenas.

Tai buvo pirmoji modernaus sporto Olimpiada ir nuo to lai-ko nutariama jas rengti kas keturi metai.

Nemaža dalis tų Olimpiadų dėl neramių laikų nei-vykto, bet vis dėlto pasauliui ta ideja patiko ir susidomėjimas Olim-piadamis netik kad nemažėja, bet vis didėja.

1908 m.Londone-dalyvaujant 22 tautomis, vyko olimpiniai žaidimai.

1912 m.Stockholme-varžybų programa žymiai praplečiama.

"MŪSŲ KELIO" leidykla Vokietijoje išleidžia naują laidą He lito anglų kalbos vadovėlio. Lodel visi Anglijoje gyvena lietuviai, nori išgyti šį vadovėlį, prašomi pranešti savo adresus. Pla-tintojai prašomi sudaryti var-dinius užsisakančių sąrašus dvejuose egzemplioriuose. Vi-sus užsakymus siųsti "Mūsų Kelio" atstovybės adresu:

J.Palšis, Union Mills Hostel, Valley Rd. Pudsey-Leeds. Vadovėlis An-glijoje kainuos apie 6 šil., tačiau jo galutinė kaina gali šiek tiek pasikeisti. Sia pro-ga pranešama, jog jau gauta laimėjusi literatūros premiją Fausto Kiršos poezijos knyga "Tolumos". Norintieji išgyti, užsakymus prašomi siųsti auk-ščiau nurodytu adresu. Jos kai-a 5 šil. "Mūsų Kelio" Atsto-vybė Anglijoje.

AUKŠTOS KLASĖS LONDONO ir Kontinento siuveljai turi didelį pasirinkimą geriausios kokybės medži-gų.

HUBAI PASIUVAMI pagal pageidaujama stilių. Pristatymas užtikrintas 4-6 savaitių laikotarpyj. **MAURICE**, 9, BURTON ST. NOTTINGHAM (telefon.40832) a r b a - 12, Newland, Lincoln. (telefon.Lincoln 10949)

Ieškau Matekonį Petrą, Buivy-dą Alfą, Juodį Rdv. ir kit.drau-gus. Vl.Kavaliauskas (cirk.)N.S. Hostel, Stanbr.Rd.Leighton Bu-zzard, Beds.

1920 m.Antverpene - pasaui-nustebina ilgų distancijų bėgikas suomis Paave Nurni.

1924 m.Paryžiuje - dalyva-ja jau 41 tauta.

1928 m.Amsterdame - Olimpi-

adoje pirmą kartą dalyvauja

ir moterys.

1932 m.Los Angeles - Olin-

piados dalyviams apgyvendinti

pastatomas specialus "olimpi-

nis kaimas".

1936 m.Berlyne - pirmą

tą atnešama Olimpinė ugnis i

Olimpijos ir i programą i-tra-

kiamas krepšinis.

1948 m.Londone - dalyvauja

62 tautos su 6.000 sportinink

Lietuva iki šiol dar jokio

je Olimpiadoje nedalyvavo, ta-

pat ir šioje ji nebus atstova-

jama, nei šiaip, nei anapus "g-

ležinės uždangos" gyvenančių

lietuvių.

Baigdamas šią išangą, norė-

čiau priminti, jog daugumai i-

mūsų tai yra pirmoji ir reta

proga pamatyti tą išymų spo-

to i-vykį, todėl kiekvienam bū-

tų pravartu pasižiūrėti vie-

nas kitas varžybas. Pagrindin-

ės kovos, - lengv. atletika, pla-

kimas, futbolas, boksas ir kit.

vyks Empire Stadium, popular-

iai vadinamame Wembley Sta-

dium, kuris randasi visai prie

pat Wembley Park požeminio

traukinio stoties. Krepšinis

ir intynės bus prarastos Ha-

rringay Arena, netoliese nuo

Manor House požeminio trauki-

nio stoties.

Buvo pasklidę gandai, jog

visi bilietai i šią Olimpiadą

jau senai išparduoti. Pasiro-

kad tai netiesa. Trys savaitės

atgal jų dar buvo galima gau-ti

visai laisvai i visas var-

žybas. Turint tai galvoj, atro-

do, jog ir pačios Olimpiados

metu yra vilties jų gauti, ypa-

č i krepšinį, kurio angliai nela-

bai temėgsta. Krepšinio turny-

ras vyks nuo liepos 31 iki

rugpiučio 13 d. Bus žaidžiama

visomis savaitės dienomis, iš-

skyrus sekmadienius, tris kar-

tus i dieną, būtent: 9, 14 ir

19 val.

Apie Olimpiados eigą, kar-

tas nuo karto, pranešinėssan-

glų, radijas, o specialus Olin-

piados trumpųjų bangų siūstas

vas informuos pasaulį dvide-

šimts keturiomis kalbomis